

Більшість перекладів Стівена Кінга українською мовою здійснив український культуролог, письменник, перекладач, редактор та ідеолог різноманітних видань Олександр Красюк. Серед них такі романи як «Острів Дума», «Коли впаде темрява», «Під куполом», «11.22.63», та ін.

У перекладі творів Стівена Кінга домінує стратегія одомашнення. Український переклад відзначається надзвичайною простотою мовлення. Хоча оригінал написано більш нейтральною лексикою, перекладач намагається передати саме ідіостиль автора, його манеру написання, а отже переклад відображає прості, ненав'язливі думки. Наявні в тексті реалії передаються прийомами калькування та транскодування, що ускладнює сприйняття тексту реципієнтом, оскільки Стівен Кінг у своїх творах використовує велику кількість власних назв, сленгових одиниць, тощо. Проте надане перекладачем пояснення кожного явища чи особистості, тобто культурологічний коментар компенсує калькування та транскодування стилістично забарвленої лексики.

LHS – ЛСШ, тобто Лізбонська середня школа, випускником якої є сам Стівен Кінг. *Baby Huey – Бейбі Х'юї*, що пояснюється, як гігантське наївне каченя, створене художником Мартіном Тарасом, персонаж багатьох мільйонів студії «Парамаунт».

Текст перекладу читається легко та зрозуміло носіями української мови і при цьому передає ідіостиль автора оригіналу. У вторинному тексті вдало відтворено усі порівняння, сленгові одиниці, жаргонізми, тощо. Щодо реалій, то перекладач використовує прийоми калькування (40%) та транскодування (50%), але додані культурологічні коментарі усувають бар'єри, що можуть виникнути через не розуміння згаданих явищ.

Для того аби зберегти та передати унікальний ідіостиль Стівена Кінга українською мовою перекладачі застосовують переважно стратегію доместикації. Якщо порівняти використання стратегій у відсотковому співвідношенні, то доместикація складає 67%, а форенізація – 33%.

*Науковий керівник: Раті А.О.,
канд. філол. наук, ст. викладач*

УДК 81'255:81'373:81'42 (043.2)

Мартинюк В.В.

Національний авіаційний університет, Київ

ВІДТВОРЕННЯ СТИЛІСТИЧНОЇ ФІГУРИ ПОРІВНЯННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ СТВІЕНА КІНГА «11/22/63»

Зважаючи на те, що кожен народ має своє уявлення щодо дійсності та сприймає світ відмінно від інших народів, порівняння ілюструють кожен

етнос по-різному і відображають культурний компонент, притаманний саме йому. Порівняння свідчить про авторський світогляд, культуру нації. Найскладніше перекладати порівняння, які містять специфічний національний образ, що може бути незнайомий культурі перекладу, або інакше інтерпретуватися.

При передачі оцінки та експресивності порівняння потрібно виявити функцію порівняння в тексті (іронія, посилення, створення образності) і відповідно до виявленої функції підібрати оптимальний прийом перекладу.

Переклад вважається адекватним і еквівалентним, якщо перекладач зберігає фактичну, експресивну, емоційну та оцінну інформацію:

“As fresh as your smile, Leola,” he replied, and the ladies tee-hee’d.
Свіжі, як ваша посмішка, Леоло, – відповів він, і леді захихотіли.

It wasn’t as exciting as the cover.. Вона виявилася **не такою хвилюючою, як малюнок на обкладинці.**

Переклад порівнянь повним еквівалентом зустрічається не часто, через культурні, соціальні, оцінні відмінності.

Long story short, I went to a doctor and got an X-ray, and there they were,
big as billy-be-damned. Коротше кажучи, я пішов до лікаря і зробив рентген, а там і вони, **величезні, як чорти мене забирай.**

I walked under elm trees that had yet to be touched by the blight that would take almost all of them by the seventies, trees that were still as green as they had been in July. Я ішов під в’язами, яких ще довго не торкнеться та хвороба в’янення, яка під сімдесяті роки вразила їх майже всі, тутешні дерева залишались **такими ж зеленими, якими вони були в липні.**

Калькування як перекладацький прийом використовується тоді, коли образ порівняння повністю зрозумілий носіям культури перекладу. Це стосується порівнянь, що містять у своєму складі терміни спорідненості, природні явища, а також міфологічні образи, знайомі обоим культурам.

It wasn’t that surprising, because in small towns certain names seem to sprout like dandelions on a lawn in June. Не те щоб це для мене виявилось завеликим сюрпризом, бо в маленьких містах деякі прізвища, схоже, розростаються, **мов ті кульбаби в червні на лузі.**

Серед прикладів було виявлено випадки, коли лексика української мови не містила необхідної стилістичної фігури, але калькування вписувалося в український текст і не викликало відчуття чужорідності і неприйнятності. Такі випадки стосуються, перш за все – тих понять, які близькі або схожі в обох культурах. Таким чином використання калькування, як основного методу перекладу порівнянь, становить 40%, контекстуальна заміна – 20%, нейтралізація значення лексичної одиниці – 7%, переклад варіантним відповідником – 33%.

Отже, ефективність передачі порівнянь залежить від того, чи зберігає переклад закладену в тексті оригіналу експресивну, емоційну і естетичну

інформацію, тобто здатність порівняння викликати у читача певні відчуття і емоції через яскраву образність, що лежить в основі описаних фігур.

*Науковий керівник: Раті А.О.,
канд. філол. наук, ст. викладач*

УДК 811.111 (043.2)

Марченко О.С.
Національна академія Служби безпеки України, Київ

СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАЙМЕНУВАНЬ АВТО

Розвиток автомобільного парку світу відбувається з надзвичайно високими темпами, внаслідок чого зростає кількість марок, удосконалюються характеристики автомобілів.

Власні назви авто не були об'єктом уваги науковців-лінгвістів із погляду семантики, що зумовлює актуальність наукового пошуку. Аналіз власних назв автомобілів свідчить, що більшість із них латинського походження, наприклад, Audi – від латинського «слухай». Назва з'явилася в 1910 році як результат каламбуру. Август Хорьх, засновник фірми з виробництва автомобілів, у результаті суперечок з іншими засновниками втратив права на назву Horch (що німецькою означає «прислухайся!»), тому вирішив перекласти своє прізвище латинською мовою. Популярна назва Fiat походить від латинського «хай буде». Насправді найменування становить абrevіатуру від словосполучення Fabbrica Italiana Automobili Torino («Італійська автомобільна фабрика Турина»), проте ці слова були поставлені в такому порядку не просто.

Ціла низка автомобілів має назви, що похідні як від латинських дієслів, так і іменників, наприклад: Volvo – «катати, обертати»; Opel Astra – від латинського «зірка».

BMW – розшифровується як «Баварські моторні заводи» (Bayerische Motoren Werke). Ця автомобільна компанія, яка спеціалізується на випуску мотоциклів, легкових, спортивних автомобілів, автомобілів високої прохідності. Штаб-квартира BMW розміщена в столиці федеральної землі Баварія, Мюнхен. Логотип компанії натякає на авіаційне минуле й сьогодення компанії – це білий пропелер на тлі синього неба. Крім того, синій і білий – офіційні гербові кольори Баварії.

Mercedes – автомобільна компанія була названа на честь Мерседес Еллінек, одинадцятирічної доньки одного із співвласників компанії, австрійського підприємця Еміля Еллінека (Emil Jellinek). Сам Еміль був завзятим автогонщиком і не раз вигравав змагання на автомобілях.